

Oglasnik

lavantinske škofije.

Vsebina. 18. Našim duhovnikom. Poziv za prireditev misijonov po župnijah. — 19. Ordinacija in ordinandi v letu 1925. — 20. Shod za proučevanje vzhodnega bogoslovja. Conventus pro studiis orientabilibus. — 21. Zasebna posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu. — 22. Likvidacija oddelka za vere pri Pokrajinski upravi za Slovenijo. — 23. Preselitev spomeniškega urada v narodni muzej v Ljubljani. — 24. Duhovniški dom za oddih.

18.

Našim duhovnikom.

Poziv za prireditev misijonov po župnijah.

Sveto leto imamo. Pripravljamo se za pot v Rim, kjer bomo z božjo pomočjo opravili pobožnosti, od svetega Očeta ukazane, da se udeležimo popolnega odpustka.

Toda ne vsi duhovniki, ne vsi verniki ne moremo na daljno božjo pot. Kaj pa s temi, ki bodo doma ostali?

Častiti gospodje! Vojska, tista grozna svetovna vojska, ki je še nam vsem v predobrem spominu v svojih zločestih posledicah, žal, še vedno žalostno in pogubno deluje med nami. Versko-nravne razmere med našim ljudstvom še od daleka niso tako usmerjene, kakor so bile pred vojno. To, kakor jaz, sami še bolje izkušate. In tu z rednimi pomočki ne izhajamo. Treba izrednih sredstev, pa prav po vseh župnijah. Med take izredne pripomočke za povzdigo verskega in nramnega življenja pa štejejo v prvi vrsti svete misijone. Zato so mnogi duhovniki v svoji gorečnosti kmalu po koncu vojske segli po tem izrednem sredstvu ter poskrbeli svojim župljanom svete misijone. Okrog sto misijonov se je vršilo že po vojski po lavantinskih župnijah. Dve tretjini naših vernikov pa še čaka na to izredno milost. Ker je cerkveni zakonik (can. 1349) in prav tako škofijska sinoda (1896, Cap. XII.) na stališču, da se obhajaj sveti misijon vsaj vsakih deset let v vsaki duhovniji, zato sem prepričan, da se ne bo nikomur pretirana zdela moja zahteva, da se z ozirom na sveto leto, ki je letos razpisano samo v Rimu, prihodnje leto pa bo raztegnjeno na ves katoliški svet, ta čas obhajaj sveti misijon po vseh naših župnijah, ki po vojski še niso imele te pobožnosti, ne izvzemši tistih, ki so v apostolski administraciji lavantinskega škofa (Slovenska Krajina in Korotan).

V to svrhu sem naprosil vse predstojnike naših redovnikov (jezuite, lazariste, frančiškane in kapucine)

za blagohotno pomoč. Vsi so mi obljubili drage volje, da so pripravljani po svojih močeh ustreči moji želji. Naj se torej gospodje župniki pravočasno obrnejo na te naslove in sicer za tisti čas, ki je dotični župniji najbolj prikladen. Vsak čas pač ni pripraven za misijonska premišljevanja.

Ako bi se pa vendar l. 1925. in 1926. sv. misijon ne mogel vršiti v vseh župnijah, naj se preostale župnije prihranijo za leto 1927. Do konca tega časa pa bodo brez dvojbe lahko in gotovo vse naše župnije izmisijonirane.

Da ne bo kesneje kakih nepotrebnih izgovorov, prosim častite gospode, naj smatrajo mojo današnjo zahtevo kot imperativno, od katere ne morem odstopiti brez prav nujnih razlogov.

Sedaj pa še nekoliko opazk, ki se mi ne zde brez pomembe.

Misijonarje povabiti in jim izročiti štolo, skrbeti za njihovo preskrbo, vse to je sicer lepo, a ni zadosti za uspeh sv. misijona. Zato opozarjam naše gospode, naj zadnji mesec pripravljajo vernike na sv. misijon. V pridigah in zasebnih pogovorih naj navajajo ljudstvo, da bo začelo misliti kaj in kako je z misijonom, da bo že pripravljeno, ko nastopijo misijonarji. Izredna prilika potrebuje izredne priprave; od te je v veliki meri odvisen sad sv. misijona. Po končanem misijonu pa je zopet potreba zlasti v cerkvenih govorih ali v društvenih nagovorih spominjati na najlepše opomine in na sprejete dolžnosti, da tako spomin na sv. misijon čim najdalje deluje na dušno razpoloženje vernikov. Na ta način bodo sadovi sv. misijona na več let ali tudi do konca življenja učinkovali.

Tuintam pridejo v poštev tudi gmotni stroški, ki so združeni s sv. misijonom. Ne da se tajiti, da ta točka zlasti dandanes prihaja v poštev bolj kot kdaj

poprej. Toda, če jo od vseh strani premislimo, ne bo več tako nevarna, da bi misijon radi nje izostal. Razkošnost v jedi in pijači mora biti pri misijonu a priori izključena. Prav tako naj izostanejo takrat vsi samo prijateljski obiski sosedov ali drugih duhovnikov. Kdor pride, naj pride s tem namenom, da bo pomagal v spovednici z vsemi svojimi močmi. Vesele družbe naj bodo ob tej priliki izključene.

Ako se uredi sv. misijon po teh načrtih, se bo težko našel v škofiji kak župnik, ki bi vsakih deset let ne zmožel stroškov za sv. misijon. Sicer pa mi je znano od marsikod, da dobre gospodinje tudi ob teh časih ne pozabijo na svojega dušnega pastirja. Pa če bi še kaj manjkalo, bi tudi škof — če se nanj obrnete — dobil pota, da se najtežavnejši stroški pokrijejo.

To bi bilo nekaj opazk praktičnega pomena za

izvršitev zadače, ki sem Vam jo naložil. Sedaj pa, dragi gospodje, na delo! Pred vsem pa vsi molimo, da bi Gospod Jezus blagoslovil posvečevanje našega ljudstva v teh dveh letih. In ko se približa čas, nekaj mesecev poprej, po pridigi molite z verniki za obilni blagoslov pri sv. misijonu. Saj Vam je znana beseda apostola narodov: Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed, qui incrementum dat, Deus. — Unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem. Dei enim sumus adiutores: Dei agricultura estis, Dei aedificatio estis. (I. Cor. 3, 6—9.)

Pozdravljeni in blagoslovljeni v Gospodu!

Maribor dne 31. marca 1925.

† Andrej, m. p.
škof.

19.

Ordinacija in ordinandi v letu 1925.

S pogledom na določbe cerkvenega zakonika (kan. 949, 975—978) se naznani, da se bodo višji sveti redi v mariborski stolni in mestni župnijski cerkvi delili in sicer: prvi višji red ali subdiakonot dne 13. aprila, drugi višji red ali diakonat dne 3. maja, tretji višji red ali sveto mašniško posvečenje pa dne 28. junija 1925.

Višje svete rede bodo letos prejeli ti le gojenci šk. lavantinskega bogoslovnega semenišča iz IV. letnika in sicer gospodje:

Adamič Adolf iz Blok na Kranjskem, Boštele Anton od Sv. Miklavža nad Laškim, Cajnkar Stanislav od Sv. Tomaža pri Ormožu, Časl Franc od Sv.

Frančiška v Sav. dolini, Drvodol Alojzij iz Črne v Mežiški dolini, Horvat Štefan iz Cirkovec, Klasinc Franc iz Cirkovec, Meško Jožef od Sv. Tomaža pri Ormožu, Orel Janez iz Mozirja, Peitler Alojzij od Sv. Lovrenca na Pohorju, Stakne Andrej iz Braslovč, Žalar Alojzij od Sv. Križa pri Ljutomeru, Žolnir Jožef iz Makol.

Predležeče se naj na velikonočno nedeljo dne 12. aprila t. l. s pridižnic oznani vernemu ljudstvu z opominom, naj Boga prosi za poklicu zveste duhovnike; naj pa tudi nihče ne prikriva, če ima zoper posvetitev navedenih ordinandov opravičen ugovor.¹

¹ Natančneje: Lavantinske škofije uradni list, 1919. Štev. II. odst. 23, str. 34 nsl.

20.

Shod za proučevanje vzhodnega bogoslovja. Conventus pro studiis orientalibus.

Na lanjskem velehradskem kongresu za cerkveno edinstvo se je sklenilo, naj se vsako leto vrše mednarodni znanstveni kurzi o vzhodnem cerkvenem vprašanju; obenem se je sklenilo, naj se prvi tak kurz vrši v Ljubljani. Dne 5. novembra 1924 je presvetli ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič sklical sestanek, na katerem se je sestavil naslednji pripravljalni odbor: Presvetli dr. A. B. Jeglič, pokrovitelj in častni predsednik; dr. Fr. Grivec, predsednik; dr. A. Snoj, tajnik; dr. J. Fabijan, blagajnik; stolni dekan dr. J. Tomažič, zastopnik lavantinske škofije; profesor dr. Fr. Barac, zastopnik zagrebške nadškofije. Načrt nameravanega kurza se je predložil svetemu očetu Piju XI. Apostolski nuncij je dne 28. dec. 1924 sporočil odgovor: »Augustum Pontificem laetum esse, quod Conventus pro Ecclesia Orientali Labaci habeatur«. V soglasju

s tem odgovorom se je sporazumno s profesorjem Mihaelom d'Herbigny, predsednikom papeškega Vzhodnega Instituta, sklenilo, naj ima nameravani kurz značaj mednarodnega znanstvenega shoda: **Conventus pro studiis orientalibus.**

Shod se bo pričel v nedeljo 12. julija s slovesno sveto mašo po vzhodnem obredu. Popoldne bo akademija v proslavo sv. Cirila in Metoda.

V ponedeljek 13. julija: Latinska predavanja o Cerkvi kot mišičnem telesu Kristusovem, o vzhodnem pojmovanju cerkvene ustave in edinosti. — Popoldne: Slovensko (ali hrvaško) predavanje o podobni tvarini; diskusija o dopoldanskih predavanjih, razpravljanje o metodičnih in praktičnih vprašanjih; zvečer meditacija coram exposito Sanctissimo Sacramento. — Predavanje s skioptičnimi slikami.

V torek 14. julija: Latinska predavanja o sedanjem stanju vzhodnih Cerkva in obredov, o obredu vzhodne maše in češčenju presvete evharistije na Vzhodu. — Popoldne in zvečer kakor 13. julija.

V sredo 15. julija: Latinska predavanja o vzhodnem duhovniškem in redovniškem idealu, o vzhodni redovniški disciplini v preteklosti in sedanjosti. — Popoldne: O Apostolstvu sv. Cirila in Metoda; drugo kakor 13. in 14. julija. — Zvečer bo shod za večino udeležencev zaključen.

V četrtek: 1. Posvetovanje profesorjev o metodi in organizaciji znanstvenega proučevanja vzhodnega bogoslovja. 2. Posvetovanje o Apostolstvu sv. Cirila in Metoda (za slovenske, hrvaške in češke odbore Apostolstva sv. C. M.)

Shod bo namenjen profesorjem bogoslovja, vsem duhovnikom, tudi bogoslovcem in svetnim izobražencem. Podal bo uvod v proučevanje vzhodnega cerkvenega vprašanja; razpravljala se bodo važna metodična, praktična in znanstvena vprašanja. V inozemstvu je mnogo zanimanja za to prireditve. Predavali bodo trije profesorji papeškega Vzhodnega Instituta (M. d'Herbigny, T. Spačil, M. Viller), škof Bocjan (Lvov), francoska strokovnjaka R. Janin in Salaville (Carigrad), dr. J. Višošević (Zagreb), dr. Fr. Grivec (Ljubljana), en

francoski benediktinec, frančiškan dr. A. Guberina (Makarska) i. dr.

Marsikateri si želi, zlasti v sedanjih razmerah, natančneje spoznati vzhodno cerkev, njeno razmerje do katoliške cerkve, obrede njene liturgije, smernice dela za zedinjenje itd., pa nima primernih knjig in priložnosti. Z nameravanim shodom bo nam v tem oziru vsem ustrezno. Zato se gg. duhovnikom toplo priporoča, naj porabijo ugodno priliko ter si uredijo svoje posle tako, da se bodo mogli udeležiti važne, času primerne prireditve. Že sedaj naj se za njo zanimajo in pripravljajo s tem, da proučujejo domačo literaturo o tem vprašanju in se o tem posvetujejo pri duhovskih konferencah. S shodom bodo združene molitve za cerkveno edinstvo. Tako naj bi se tudi priprava združevala z molitvami za srečen uspeh shoda.

Gospodje, ki se nameravajo shoda udeležiti, naj to najkasneje do 31. maja sporočé na naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, Rožna ul. 11. — Podrobna pojasnila bo mogel dati zgoraj imenovani zastopnik lav. škofije v pripravljalnem odboru, bodo pa tudi pravočasno objavljena v časopisju.

V Mariboru, 30. marca 1925.

† Andrej, m. p.
škof.

21.

Zasebna posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu.

Slovesna „posvetitev družin presv. Srcu Jezusovemu“ po določilih sv. očeta Pija X. (19. maja 1908, 24. julija 1913), Benedikta XV. (27. aprila 1915) in priporočena po sedanjem sv. očetu Piju XI, se kakor po ostalem svetu, tudi po vsej Sloveniji lepo širi in organizira.

Da se pa ta lepa vaja še bolj razširi in omogoči tudi v slučajih, ko ni mogoče pri predpisanem obredu prisostvovati duhovniku, je prosilo „Tajništvo posvečenja družin“, ki pripravlja „Zlato knjigo“ vseh slovenskih posvečenih družin, da bi škofijski ordinariat dovolil v dosego odpustkov za vso škofijo sledečo prakso:

„Če duhovnik izjavi, da ne more sam prisostvovati in voditi to posvetitev družine (n. pr. zaradi velike oddaljenosti, težkega pota, velike zaposlenosti ali iz drugega njemu zadostnega razloga), postane družina deležna vseh odpustkov, če se slika, ki je bila prej

blagoslovljena, tudi od koga drugega poviša in odmoli predpisana posvetilna molitev.“

Sv. apostolska penitencijarija je namreč na vprašanje glede prakse „posvetitve družin presv. Srcu Jezusovemu“ ad dubium: „Quando iudicandum sit, sacerdotem adesse non posse, ita ut imago ss. Cordis Iesu, prius benedicta, ab aliqua persona saeculari collocari et formula consecrationis recitari possit?“ — odgovorila: „Iudicium de hac re prudenti iudicio Ordinarii loci remittitur.“ (Acta Ap. Sedis 1918, p. 154—156). —

V zmislu te prošnje se dovoli omenjena praksa za lavantinsko škofijo, vendar tako, da se naj posamezni slučaji prej naznanijo škofijstvu. Navzočnost duhovnikova pri posvetitvi ostane še vedno zaželjena in v dosego odpustkov potrebna. Le ako bi duhovnik iz kakega važnega razloga ne mogel biti navzoč, bi se s tem dovoljenjem omogočila prizadeti družini zasebna posvetitev in zadobitev odpustkov.

22.

Likvidacija oddelka za vere pri Pokrajinski upravi za Slovenijo.

Glasom dopisa ministrstva za vere, Katoliško oddeljenje, v Beogradu z dne 5. marca 1925 V. K. br. 745 je ministrski svet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev odločil, da se izvrši likvidacija oddelka za vere pri Pokrajinski upravi za Slovenijo, in da se odnosni posli postopno prenesejo na ministrstvo za vere in na Velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani in mariborske oblasti v Mariboru.

Likvidacija se poveri Velikemu županu ljubljanske oblasti v Ljubljani in se ima izvršiti do konca marca 1925. Do tega časa opravlja Veliki župan ljubljanske oblasti v Ljubljani vse posle v mejah dosežanjanje pristojnosti bivše Pokrajinske uprave za Slovenijo.

Od 1. aprila 1925 naprej se je glasom zgoraj omenjenega dopisa ministrstva za vere z dne 5. marca

1925 V. K. br. 745 obrniti, vkolikor spada predmet v državno območje, na ministrstvo za vere: 1. V versko-političnih poslih; 2. radi predlogov za državni budžet, radi državnih subvencij in za dobrodelne namene; 3. glede izvrševanja državnih versko-političnih zakonov; 4. v vseh versko-političnih poslih, ki so s posebnimi zakoni pridržani deželni vladi (Pokrajinski upravi); 5. radi ustanovitve, izpremembe in ukinjenja cerkvenih beneficij in služb; 6. v zadevi oddaje višjih cerkvenih nadarbin in vseh služb pri osrednjih duhovnih oblastih in zavodih, za oddajo župnij javnega patronata in za nameščenje duhovnikov iz inozemstva; 7. glede škofijskih in centralnih bogoslovskih semenišč; 8. za ohranitev cerkvenega premoženja in za njegovo odtujitev in obremenjenje v dosedanjem obsegu; 9. v zadevi interkalarnе uprave velikih cerkvenih nadarbin; 10. radi določitve štolninskega reda in izrednih verskih davkov; 11. za dovoljenje novih meniških redov, kongregacij in samostanov.

Vsi ostali versko-politični posli, katere je dozdej vršila Pokrajinska uprava za Slovenijo, prenesejo se na oblastne Velike župane v Mariboru in v Ljubljani.

Vsled te razdelitve je treba odslej naslavlјati ter po šk. ordinariatu pošilјati vse dopise v zgoraj nave-

denih slučajih (1—11) na ministrstvo za vere, Kato-liško odelenje v Beogradu. V vseh ostalih versko-političnih poslih pa se je obrniti po teritorialni pripadnosti ali na Velikega župana mariborske oblasti v Mariboru ali na Velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani, nikakor pa ne več na pokrajinsko upravo za Slovenijo.

Teritorialna razdelitev lavantinske škofije med mariborsko in ljubljansko oblastjo je razvidna iz „Uredbe o razdelitvi države v oblasti“ (Uradni list št. 49/134, člen I., točka 1. in 2.).

Mariborsko oblast s sedežem v Mariboru sestavljajo: mesta Celje, Maribor in Ptuj; politični okraji: Ljutomer, Maribor, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, sodni okraj Kozje razen občin Velikega Kamena in Mrčnih sel; sodni okraji: Celje, Vransko, Gornji-grad, Šmarje in iz sodnega okraja laškega občina Sv. Rupert; Prekmurje.

Ljubljanski oblasti s sedežem v Ljubljani pripadajo: sodna okraja Brežice in Sevnica, občini Veliki Kamen in Mrčna sela sodnega okraja kozjanskega in sodni okraj Laško razen občine Sv. Ruperta.

To se naznani častiti duhovščini v znanje in ravnanje.

23.

Preselitev spomeniškega urada v narodni muzej v Ljubljani.

Vsled dopisa Velikega župana mariborske oblasti z dne 28. februarja 1925 P. br. 2476/1—1925 se častiti duhovščini naznani naslednje:

Konservator dr. Fr. Stelè (urad za varstvo spomenikov) uraduje od 10. dne februarja 1925 l. dalje

v poslopju Narodnega muzeja v Ljubljani. Odslej naj se naslavlјajo vsi spisi, ki se tičejo varstva spomenikov, na ta naslov, dokler se ne postavi za mariborsko oblast poseben konservator in dokler bo dr. Stelè opravljal konservatorske posle tudi še za mariborsko oblast.

24.

Duhovniški dom za oddih.

Duhovniki so si že dolgo želeli imeti ob morju dom, kjer bi se duševno in telesno v čistem morskem zraku okrepečali in odpočili. Zveza duhovniških društev (Savez Uzajamnosti) je v ta namen vzela v najem samostan frančiškanov tretjerednikov v Glavotoku na otoku Krku.

V samostanu je za duhovnike pripravljenih dvajset lepih, udobnih sobic. Poleg samostana je cerkva Matere božje s tremi oltarji. Takoj za samostanom je morje z lepim razgledom na istersko obalo, Lovran, Opatijo, Reko, Sušak. Samostan je v zatišju in v popolnoma mirnem kraju na severozapadni obali otoka Krka. Do prve vasi je ena ura, zato bodo tu duhovniki našli mir in svobodo. Za kopanje v morju je več

prikladnih mest. V bližini je gozd, kjer najde vsakdo prijeten hlad.

Kuhinjo in gospodinjstvo imajo v oskrbi usmiljene sestre. V samostanu je pošta in ladje vsak dan pristanejo ob Glavotoku. Gostje lahko napravijo izlet v mesto Krk, Sušak, Bakar itd. Nadzorstvo ima redovnik tretjeredec. Sprejemajo se le zdravi gospodje, ki potrebujejo miru, počitka in okrepečila. Torej bolniki se ne sprejemajo.

Dom je odprt od 1. aprila t. l. Stroški za stanovanje in vso oskrbo bodo najmanjši, samo da se pokrijejo režijski stroški. Dohod je iz Sušaka. Duhovniki, ki žele priti v Glavotok na odpočitek, se naj javijo na naslov: Samostan Glavotok, otok Krk. Po-vedo naj, kdaj mislijo priti in za koliko dni.

Lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru,

dne 3. aprila 1925.